

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 10 marca 2026

znak sprawy: DSR-VIIa.054.1.2026.RJ

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 15161 Pana Posła Wiesława
Krajewskiego w sprawie marginalizacji obszaru tarnowskiego w polityce
rozwojowej rządu**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację przedstawiam następujące informacje w zakresie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Ad 1.

W myśl zapisów obowiązującej Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), przyjętej przez Radę Ministrów 17 września 2019 r., Tarnów zaliczony jest do grupy 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze – jako obszar strategicznej interwencji (OSI). Miasta tej kategorii mierzą się m.in. z regresem rozwoju, odpływem ludności, osłabieniem lokalnej gospodarki, niedopasowaniami na rynku pracy oraz niedostateczną dostępnością transportową, co przekłada się na erozję ich bazy ekonomiczno-finansowej samorządów. Celem interwencji podejmowanych wobec OSI jest odbudowa bazy gospodarczej i wzmocnienie roli tych miast jako centrów aktywności społecznej i gospodarczej. Osiągnięciu tego celu służą m.in. działania pobudzające rozwój przedsiębiorczości i inwestycje tworzące atrakcyjne miejsca pracy. Równoległe podejmowane są działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, a także budowanie spójnej wizji rozwoju obszaru i tworzenie warunków dla mieszkalnictwa. Podjęwane są ponadto inicjatywy służące ochronie i poprawie stanu środowiska oraz adaptacji obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu. Wsparcie OSI dotyczy także działań z zakresu tworzenia i poprawy powiązań funkcjonalnych w miastach i ich otoczeniu, wzmocnienia roli ośrodków

w świadczeniu usług publicznych wykraczających poza granice miasta oraz zapewnianie infrastruktury transportowej łączącej ośrodki miejskie z subregionalnymi i regionalnymi ośrodkami rozwoju. Ważnym aspektem działań na rzecz OSI jest aktywizacja lokalnych społeczności w zakresie podnoszenia kompetencji i umiejętności mieszkańców. Ma to pobudzać rozwój społeczno-gospodarczy oraz wzmocnić poczucie tożsamości i integracji społecznej.

Ad 2.

Według stanu na 24 lutego br. na obszarze tarnowskim (obejmującym powiat Tarnów oraz powiat tarnowski) w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych Polityki Spójności 2014-2020 zrealizowano 638 inwestycji o całkowitej wartości 2,5 mld zł. Wartość wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ww. projektach wyniosła 1,96 mld zł, z czego 1,44 mld zł było dofinansowaniem unijnym.

W ramach krajowych i regionalnych programów Polityki Spójności na lata 2021-2027 na obszarze tarnowskim realizowano 170 projektów o całkowitej wartości 637 mln zł. Wartość wydatków kwalifikowalnych wyniosła 578 mln zł, z czego 452 mln zł było dofinansowaniem UE.

W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności w powiecie tarnowskim jak dotąd zawarto ponad 5 671 umów, na łączną kwotę ponad 212,7 mln zł, w tym 2 594 umowy w Tarnowie, na łączną kwotę ponad 159,6 mln zł.

W ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy finansowej w latach 2025–2029 w toku jest realizacja projektu pn. „Idea Tarnów”, którego wnioskodawcą jest Gmina Miasta Tarnowa we współpracy z partnerami: Gminą Ryglice oraz Gminą Pleśna. Wnioskowana wartość dofinansowania projektu wynosi 80 049 583,45 zł.

W ramach Programu Rozwój Lokalny w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 miasto Tarnów realizowało projekt „Tarnów – Nowe Spojrzenie”. Dofinansowanie projektu wynoszące 100% obejmowało budżet na kwotę 15 884 741,75 zł.

Szczegółowe informacje nt. już zrealizowanych i obecnie realizowanych projektów na obszarze powiatu Tarnów oraz powiatu tarnowskiego zostały zawarte w załączniku.

Ad 3.

Zgodnie z obowiązującą KSRR 2030 Tarnów został objęty ukierunkowanym wsparciem w związku z jego statusem OSI w kategorii miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. W programach krajowych i regionalnych Polityki Spójności wsparcie OSI polega na kierowaniu dedykowanych tym obszarom środków poprzez preferencje w finansowaniu ich projektów oraz organizowanie dla nich specjalnych konkursów i działań. Przykładem preferencji dla OSI jest program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027,

w którym projekty realizowane na tych obszarach otrzymują dodatkowe punkty przy ocenie wniosków.

Wsparcie dla OSI należących do kategorii miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze jest udzielane w szczególności za pomocą instrumentów terytorialnych takich jak Zintegrowane Inwestycje Terytorialne czy Inne Instrumenty Terytorialne, jak również poprzez Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Działania pozainwestycyjne w formie sieciowania, doradztwa oraz konsultacji, kierowane do tych OSI były realizowane w ramach projektów strategicznych takich jak: Pakiet działań dla miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, Centrum Wsparcia Doradczego, Krajowe Wsparcie Rewitalizacji czy Partnerska Inicjatywa Miast.

Ad 4.

Kondycja miast średnich, w tym ich znaczenie dla rozwoju kraju, jest na bieżąco monitorowana w ramach stałego monitoringu realizacji KSRR 2030, prowadzonego od 2019 r. Corocznie opracowywane są raporty o rozwoju regionalnym Polski, powiązane z monitorowaniem polityk publicznych w krajowym systemie zarządzania rozwojem, które dostarczają informacji o postępach oraz rezultatach wdrażania KSRR 2030. Raporty te obejmują część analityczno-diagnostyczną, przygotowywaną w oparciu o zestaw wskaźników społeczno-gospodarczych, oraz część poświęconą ocenie wybranych procesów wdrażania, corocznie w innym ujęciu tematycznym. Raport zawiera wnioski i rekomendacje dla prowadzenia polityki rozwoju. W proces monitorowania włączony jest Główny Urząd Statystyczny, który opracowuje analizę „Rozwój regionalny Polski – raport analityczny”. Prezentuje ona zmiany dotyczące obszarów strategicznej interwencji oraz poszczególnych typów OSI, w szczególności miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, dla których identyfikowane są uwarunkowania rozwojowe oraz skala i kierunki potrzebnych zmian.

Wyzwania miast średniej wielkości są ponadto szczegółowo analizowane w *Krajowej Polityce Miejskiej 2030*, dokumencie strategicznym przyjętym przez Radę Ministrów 14 czerwca 2022 r. W rozdziale 4. „Charakterystyka miejskiej sieci osadniczej i systemu miast” przedstawiono procesy znacząco wpływające na sytuację ośrodków miejskich, jak m.in. spadek liczby ludności w wielu miastach na prawach powiatu, rozwój stref podmiejskich czy procesy chaotycznej suburbanizacji. Wszystkie te czynniki są wskazywane jako elementy zmieniające relacje pomiędzy rdzeniami miast, a ich zapleczem funkcjonalnym. W rozdziale 7. „Wyzwania Krajowej Polityki Miejskiej 2030” zidentyfikowano szereg problemów szczególnie istotnych dla miast średniej wielkości i ich obszarów funkcjonalnych. W dokumencie wskazano m.in.: ograniczenia współpracy samorządowej w miejskich obszarach funkcjonalnych (Wyzwanie III), wykluczenie transportowe i brak zintegrowanego systemu mobilności pomiędzy rdzeniem, a strefą podmiejską (Wyzwanie VI), presję suburbanizacyjną i jej wpływ na

dostępność mieszkaniową (Wyzwanie VIII) oraz ograniczone zdolności inwestycyjne miast średnich (Wyzwanie IX).

Problemy te – opisane wraz z ich uwarunkowaniami przestrzennymi, demograficznymi i funkcjonalnymi – są bezpośrednio powiązane z ryzykiem marginalizacji ośrodków subregionalnych oraz powiązanych z nimi funkcjonalnie gmin. Projekt *Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.* potwierdza konieczność adresowania tych zjawisk poprzez działania ukierunkowane terytorialnie. Zidentyfikowano wyzwania związane z osłabieniem potencjału średnich miast oraz ich obszarów funkcjonalnych, w tym skutki procesów demograficznych, suburbanizacji i koncentracji aktywności gospodarczej w największych ośrodkach.

Ad 5.

Tarnów i jego obszar funkcjonalny zaliczają się do terytoriów, które objęte są konsekwentnym wsparciem w ramach realizacji polityki rozwoju. W najbliższej perspektywie Tarnów i jego obszar funkcjonalny będą objęte szczególną interwencją państwa, adresowaną do kluczowych ośrodków policentrycznej struktury osadniczej.

W projekcie średniookresowej strategii rozwoju kraju – *Strategii Rozwoju Polski do 2035* (SRP 2035), na nowo zdelimitowano obszary strategicznej interwencji, w oparciu o przeprowadzone analizy społeczno-gospodarcze i przestrzenne. Określenie obszarów strategicznej interwencji państwa jest ważnym narzędziem realizacji celu horyzontalnego przyjętego w SRP 2035 „Zrównoważony rozwój terytorialny oparty na policentrycznej sieci osadniczej”. Horyzontalny charakter tego celu polega na uwzględnianiu potrzeb i uwarunkowań poszczególnych terytoriów w realizacji wszystkich celów głównych strategii, by utrzymać policentryczny charakter sieci osadniczej kraju. Wymaga to działań dostosowanych do specyfiki różnych terytoriów. Dla policentryczności ważne jest zachowanie rozbudowanej siatki ośrodków miejskich. W SRP 2035 wyznaczono sieć 84 miast – metropolii, ośrodków regionalnych oraz subregionalnych – które wraz ze swoimi obszarami funkcjonalnymi mają zapewnić dostęp do określonego standardu usług publicznych i dobrej jakości życia mieszkańcom całego kraju. To wymaga m.in. dobrego skomunikowania tych ośrodków między sobą oraz z otaczającymi je subregionami i regionami. Policentryczność oznacza także zachowanie wrażliwości na potrzeby lokalnych społeczności, w tym bliskość wybranych usług niezbędnych dla rozwoju i realizacji życiowych potrzeb. Realizacja polityki regionalnej uwzględnia utrzymanie policentrycznego charakteru sieci osadniczej będzie wdrażania zgodnie z zasadą pomocniczości, uwzględniając potrzebę współpracy między władzą centralną i wspólnotami samorządowymi.

Konsekwencją przyjęcia powyższego celu jest wyznaczenie obszaru strategicznej interwencji dedykowanego policentrycznej sieci miast i ich obszarów funkcjonalnych. W tym OSI ujęty został również Tarnów wraz ze swoim obszarem funkcjonalnym. Rolą tych ośrodków jest zapewnianie ich mieszkańcom i mieszkańcom otaczających ich obszarów dostępu do dobrej jakości usług

publicznych i dobrego standardu życia. Na tej podstawie programowane będą działania skierowane wobec Tarnowa w zakresie wzmocnienia roli ośrodka miejskiego oraz jego powiązań funkcjonalnych z otaczającymi obszarami.

Zgodnie z SRP 2035 utrzymanie policentryczności wymaga zapewnienia przez ośrodki miejskie w ramach OSI warunków rozwojowych: posiadania odpowiedniej bazy ekonomicznej, rozwiniętego mieszkalnictwa i dobrego zagospodarowania przestrzeni, dostępności komunikacyjnej oraz dostępności dobrej jakości usług publicznych. Celem interwencji w ramach OSI będzie realizacja tych warunków na adekwatnym poziomie.

Wsparcie kierowane do OSI policentrycznej sieci miast i ich obszarów funkcjonalnych będzie miało charakter zindywidualizowany, dostosowany do zróżnicowanych potencjałów i potrzeb poszczególnych ośrodków oraz ich obszarów funkcjonalnych, oraz będzie realizowane z wykorzystaniem instrumentów regulacyjnych, finansowych i organizacyjnych. Interwencje regulacyjne, w tym projektowane rozwiązania ustawowe dotyczące zrównoważonego rozwoju miast, mają porządkować i wzmocnić zasady współpracy miast z ich obszarami funkcjonalnymi. Instrumenty finansowe mają zapewniać zasoby na rozwój funkcji ponadlokalnych. Z kolei instrumenty organizacyjne, m.in. w postaci kontraktów pomiędzy instytucjami krajowymi i regionalnymi a reprezentacją miast i ich obszarów funkcjonalnych, będą służyć uzgadnianiu szczegółowego zakresu interwencji dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych.

Ponadto na obszarze tarnowskim od wielu lat funkcjonuje Instrument Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, realizowany przez Stowarzyszenie Aglomeracja Tarnowska, obejmujące 18 gmin, w tym miasto Tarnów jako rdzeń miejskiego obszaru funkcjonalnego. Strategia ZIT Aglomeracji Tarnowskiej stanowi podstawę realizacji przedsięwzięć finansowanych z funduszy europejskich, m.in. w zakresie infrastruktury transportowej, usług publicznych, edukacji, mobilności, gospodarki odpadami i inwestycji środowiskowych. ZIT jest kluczowym instrumentem finansowania i współpracy dla miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) Tarnowa.

Jednocześnie w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej przygotowany został projekt ustawy o zrównoważonym rozwoju miast (UPRO3). Projekt jest obecnie na etapie rozpatrywania uwag zgłoszonych podczas konsultacji publicznych. Projekt ustawy przewiduje wsparcie 82 MOF. Wśród tych miast jest również MOF Tarnowa. Ustawa umożliwi wzmocnienie współpracy w MOF poprzez wprowadzenie nowych instrumentów: związku rozwojowego i karty rozwoju. Związek rozwojowy umożliwi miastu centralnemu oraz gminom i powiatom sąsiednim trwać współpracę w zakresie m.in. planowania rozwoju, integracji transportu publicznego, usług publicznych oraz działań środowiskowych. Karta rozwoju będzie uzgodnioną na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym listą kluczowych przedsięwzięć dla danego obszaru funkcjonalnego, co ułatwi koordynację i montaż finansowy projektów oraz

zapewni spójność działań podejmowanych na rzecz MOF Tarnowa. Rozwiązania te są projektowane jako komplementarne wobec istniejących instrumentów, takich jak ZIT, mają zapewnić stabilne i długofalowe oraz wielosektorowe ramy współpracy w miejskich obszarach funkcjonalnych, w tym na obszarze tarnowskim.

W Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzone są ponadto obecnie prace nad nową krajową strategią rozwoju regionalnego z perspektywą czasową do 2035 r. MOF Tarnowa, podobnie jak pozostałe 83 MOF zidentyfikowane w SRP 2035, będzie traktowany jako kluczowy element policentrycznej sieci osadniczej. Planowane wsparcie ma koncentrować się na pobudzaniu gospodarczym miast subregionalnych i wzmacnianiu ich obszarów funkcjonalnych: tworzeniu lepszych, stabilnych miejsc pracy i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, łagodzeniu skutków depopulacji i utraty funkcji, poprawie jakości i dostępności usług publicznych, zwiększaniu dostępności transportowej oraz realizacji rewitalizacji i działań porządkujących przestrzeń. Interwencja będzie miała zintegrowany charakter, tzn. połączy działania różnych polityk sektorowych i skoncentruje je na konkretnym terytorium. Interwencja finansowana będzie komplementarnie ze środków krajowych oraz unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej 2028-2034.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/

Załącznik

1. Informacja nt. realizacji projektów objętych dofinansowaniem na obszarze powiatu Tarnów oraz powiatu Tarnowskiego w ramach perspektyw finansowych 2014-2020 oraz 2021-2027.